

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
LEGE

privind societățile de microfinanțare

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Art.1.- Prezenta lege are ca scop crearea cadrului necesar organizării, funcționării și dezvoltării societăților de microfinanțare.

Art.2.- În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos semnifică după cum urmează:

a) *societate de microfinanțare* – persoana juridică constituită cu scopul de a acorda microcredite și care nu poate desfășura activități de atragere de depozite sau alte fonduri rambursabile de la public, în sensul Legii nr.58/1998 privind activitatea bancară, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) *microcredit* – împrumutul acordat la cererea solicitanților – persoane fizice sau juridice – în lei, în echivalentul de până la 25.000 euro, cu o perioadă de rambursare de maximum 60 de luni, destinat dezvoltării unor proiecte, activități sau afaceri, susținerii proiectelor de dezvoltare comunitară sau economică, a inițiativelor comunităților locale și a programelor sociale, în scopul îmbunătățirii standardului de viață al comunităților locale;

c) *solicitant* – persoana fizică sau juridică ce prezintă unei societăți de microfinanțare o cerere însoțită de o propunere fundamentată pentru inițierea și dezvoltarea unei activități aducătoare de venit;

d) *beneficiar* – persoana fizică sau juridică căreia societatea de microfinanțare i-a acordat un microcredit, în condițiile prezentei legi;

e) *activități de microfinanțare* – acordarea de microcredite către beneficiari, potrivit termenilor și condițiilor negociate cu solicitanții, din fonduri proprii, împrumutate sau atrase de la instituții financiare ori organizații donatoare sau din resurse financiare publice, potrivit reglementărilor în vigoare.

CAPITOLUL II

ÎNFIINȚAREA SOCIETĂȚILOR DE MICROFINANȚARE

Art.3.- Societățile de microfinanțare sunt societăți financiare, care se constituie ca societăți comerciale pe acțiuni și se organizează și funcționează potrivit prevederilor prezentei legi și ale Legii nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art.4.- (1) Obiectul principal de activitate a societăților de microfinanțare constă, exclusiv, în acordarea de microcredite din fonduri proprii, împrumutate sau atrase de la instituții financiare ori organizații donatoare sau din resurse financiare publice.

(2) Societățile de microfinanțare pot avea ca obiect secundar de activitate acordarea de servicii pentru dezvoltarea economică a beneficiarilor de microcredite, incluzând servicii de consultanță, informare, educare și instruire de specialitate.

(3) În vederea realizării activităților prevăzute la alin.(1) și (2), o societate de microfinanțare poate desfășura următoarele operațiuni:

a) să împrumute sau să atragă fonduri, rambursabile sau nerambursabile, de la entități rezidente sau nerezidente;

b) să accepte în garanție depozite constituite de către beneficiari, cu condiția ca sumele constituite ca garanție să fie depozitate într-o instituție de credit – persoană juridică română sau la sucursalele

din România ale instituțiilor de credit străine autorizate de către Banca Națională a României;

c) să încheie acte juridice având ca obiect bunurile imobile și mobile dobândite în urma executării voluntare sau silite a garanțiilor constituite la acordarea microcreditului;

d) să administreze fonduri publice acordate drept fonduri pentru microcredite de către agențiile guvernamentale.

(4) Societățile de microfinanțare vor putea realiza activitatea prevăzută la alin.(3) lit.d), cu respectarea condițiilor prevăzute de Ordonanța Guvernului nr.40/2000 privind acreditarea agențiilor de credit în vederea administrării fondurilor pentru acordarea de microcredite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.376/2002, cu modificările ulterioare.

(5) Contractarea de împrumuturi și acceptarea de depozite în garanție, potrivit alin.(3) lit.a) și b), nu constituie activități de acceptare de depozite și nu necesită autorizarea Băncii Naționale a României, în înțelesul Legii nr.58/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În situațiile în care beneficiarul microcreditului nu respectă contractul de microcredit, societatea de microfinanțare poate dobândi sumele constituite ca depozit în garanție, potrivit alin.(3) lit.b), ca urmare a executării voluntare sau silite, putând folosi sumele respective pentru acordarea de microcredite.

(7) O societate de microfinanțare va desfășura exclusiv activitățile menționate în prezentul articol și nu va putea acorda credite ipotecare, conform Legii nr.190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, cu modificările ulterioare, sau credite de consum, în sensul Legii nr.58/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare și al reglementărilor Băncii Naționale a României privind creditul ipotecar și creditul de consum.

Art.5.- Înființarea societăților de microfinanțare se notifică Băncii Naționale a României în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului. Documentația necesară în vederea notificării constă în actul constitutiv, semnat de acționari, și dovada înmatriculării la
X ~~Registrul~~ Registrul comerțului.

Art.6.- Societățile de microfinanțare sunt obligate să notifice Băncii Naționale a României orice modificare intervenită cu privire la documentația depusă inițial.

Art.7.- (1) Capitalul social minim al societăților de microfinanțare este echivalentul în lei al sumei de 200.000 euro.

(2) Capitalul social minim al societăților de microfinanțare trebuie să fie vărsat integral, în formă bănească, la momentul subscrierii.

(3) Acțiunile emise de societățile de microfinanțare nu pot fi decât acțiuni nominative.

Art.8.- (1) Denumirea unei societăți de microfinanțare va include sintagma „*societate de microfinanțare*” sau abrevierea acesteia. Termenul de microfinanțare poate fi folosit în denumire, antet, acte emise, reclame sau publicitate numai de către societățile de microfinanțare.

(2) O societate de microfinanțare nu poate folosi în denumire, antet sau acte emise cuvintele „*bancă*”, „*național*”, „*stat*”, „*român*” sau orice derivate ale acestora sau orice alte cuvinte care ar induce publicul în eroare cu privire la statutul sau activitățile și operațiunile societății de microfinanțare.

(3) Entitățile care nu intră sub incidența prezentei legi nu pot folosi în denumire, antet sau acte emise sintagma „*societate de microfinanțare*” sau orice derivat al acesteia care ar induce publicul în eroare cu privire la desfășurarea de activități de microfinanțare în baza prezentei legi.

CAPITOLUL III

FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚILOR DE MICROFINANȚARE

Art.9.- (1) Societatea de microfinanțare elaborează norme interne de creditare, care trebuie să conțină și cerințe prudențiale în vederea desfășurării activității, astfel încât să se asigure confidențialitatea datelor și a informațiilor furnizate de beneficiari și exercitarea unei activități în conformitate cu regulile unei practici solide și prudente.

(2) Societatea de microfinanțare are obligația să organizeze proceduri de control intern adecvate, pentru a asigura desfășurarea activității sale în conformitate cu cerințele legale și prudențiale.

Art.10.- (1) Fiecare societate de microfinanțare angajează, în condițiile legii, un auditor financiar independent. Nu poate fi angajată în această calitate decât o societate de audit financiar, autorizată în condițiile legii, să desfășoare această activitate în România.

(2) Auditorul financiar independent:

a) întocmește un raport anual cu privire la situațiile financiare ale societății de microfinanțare, care să reflecte poziția financiară a societății de microfinanțare, performanțele financiare și fluxurile de trezorerie;

b) analizează procedurile controlului intern și, dacă apreciază că acestea nu sunt corespunzătoare, face recomandări societății de microfinanțare pentru remedierea acestora;

c) acordă societății de microfinanțare asistență financiar-contabilă, cu respectarea reglementărilor specifice și a principiului independenței, în conformitate cu legislația aplicabilă acesteia;

d) auditează normele interne de creditare și formulează opinia sa cu privire la conținutul acestora, pe care o înscrie într-un raport special întocmit în acest scop;

e) desfășoară orice alte activități prevăzute de legislația în vigoare privind activitatea de audit financiar.

Art.11.- Societatea de microfinanțare păstrează confidențialitatea tuturor operațiunilor pe care le desfășoară, inclusiv cu privire la identitatea și informațiile puse la dispoziție de beneficiar, cu excepția prevederilor art.16.

Art.12.- În cauzele penale, la solicitarea scrisă a procurorului sau a instanței judecătorești ori, după caz, a organelor de cercetare penală, cu autorizarea procurorului, societățile de microfinanțare vor furniza informații de natura secretului profesional.

Art.13.- (1) Orice persoană implicată în activitatea societății de microfinanțare este obligată să păstreze confidențialitatea și secretul profesional.

(2) Personalul societății de microfinanțare nu poate utiliza în folos personal sau al unui terț informațiile pe care le deține sau de care a luat cunoștință în orice mod.

(3) Personalul unei societăți de microfinanțare nu are dreptul de a folosi sau de a dezvălui nici în timpul activității, nici după încetarea acesteia, informații sau date care, devenite publice, ar dăuna intereselor ori prestigiului societății de microfinanțare sau vreunui client al acesteia.

(4) Prevederile alin.(1) – (3) sunt aplicabile și persoanelor care obțin informații de natura celor prevăzute la alin.(3) din rapoartele ori din documentele de orice fel ale societății de microfinanțare.

(5) Încălcarea prevederilor prezentului articol poate fi sesizată de către persoanele îndreptățite, în condițiile legii.

Art.14.- Activitatea de microfinanțare se derulează exclusiv prin conturi deschise de societățile de microfinanțare la instituții de credit – persoane juridice române, precum și la sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine autorizate de către Banca Națională a României să funcționeze pe teritoriul României.

Art.15.- (1) În mod individual sau în cadrul asociațiilor profesionale, societățile de microfinanțare își pot constitui un corp propriu de executori, a cărei activitate va fi strict legată de punerea în executare a titlurilor executorii aparținând societăților de microfinanțare.

(2) Statutul corpului executorilor proprii ai societăților de microfinanțare se reglementează prin ordin al ministrului justiției.

Art.16.- Societățile de microfinanțare sunt obligate să prevadă în normele interne de creditare reguli cu privire la profilul beneficiarului, criteriile și condițiile acordării creditului și cerințele de prudențialitate cu privire la expunerea față de un debitor și expunerea agregată.

Art.17.- Societățile de microfinanțare sunt obligate să raporteze, anual, Băncii Naționale a României structura portofoliului de microcredite.

Art.18.- Societățile de microfinanțare sunt persoane juridice declarante la Centrala Riscurilor Bancare și Biroul de Credit, în conformitate cu reglementările în domeniu.

CAPITOLUL IV

CONTRACTUL DE MICROCREDIT ȘI PROTECȚIA BENEFICIARILOR

Art.19.- Principiile care stau la baza acordării de microcredite către beneficiari sunt:

a) fundamentarea inițierii sau dezvoltării unor proiecte, activități sau afaceri, inclusiv a proiectelor de dezvoltare comunitară sau economică, a inițiativelor comunităților locale și a programelor sociale;

b) asigurarea transparenței operațiunilor de microfinanțare și a tratamentului egal al beneficiarilor, prin punerea la dispoziția celor interesați a tuturor informațiilor referitoare la termenii și condițiile microfinanțării și prin aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție a solicitanților de microcredite;

c) interzicerea condiționării acordării microcreditului de acceptarea de către beneficiar a unor servicii ce nu au legătură cu microcreditul;

d) efectuarea activităților de publicitate și reclamă cu respectarea principiilor liberei concurențe și a intereselor economice ale beneficiarilor.

Art.20.- (1) Societatea de microfinanțare va prezenta solicitanților de microcredite, anterior semnării contractului de microcredit, toate condițiile acestuia.

(2) Contractul de microcredit trebuie să cuprindă cel puțin dispoziții referitoare la:

- a) dobândă;
- b) dobânzile penalizatoare;
- c) comisioanele și tarifele aplicabile;
- d) costul serviciilor conexe oferite de societatea de microfinanțare;
- e) modul de plată a împrumutului;
- f) garanțiile reale și/sau personale;
- g) destinația și modul de utilizare a creditului;
- h) clauza de confidențialitate;
- i) răspunderea părților pentru încălcarea contractului de microcredit;

j) toate celelalte costuri care cad în sarcina beneficiarilor de credite.

(3) Beneficiarii au dreptul de a rambursa anticipat microcreditul primit. Condițiile cu privire la rambursarea anticipată a creditului trebuie prevăzute în contractul de microcredit printr-o clauză distinctă.

(4) Contractele de microcredit, precum și garanțiile reale și personale, constituite în scopul garantării microcreditului, constituie titlu executoriu.

Art.21.- Este interzisă condiționarea acordării microcreditelor de:

a) cumpărarea sau vânzarea acțiunilor societății de microfinanțare, indiferent sub ce formă;

b) acceptarea de către beneficiar a altor servicii care nu au legătură cu microcreditul;

c) gajarea acțiunilor sau părților sociale ale beneficiarului, în vederea garantării datoriilor societății de microfinanțare.

CAPITOLUL V

PREVEDERI CONTABILE ȘI FISCALE

Art.22.- Societățile de microfinanțare vor organiza și vor conduce contabilitatea proprie, aplicând în mod corespunzător prevederile Legii contabilității nr.82/1991, republicată, precum și normele Ministerului Finanțelor Publice pentru aprobarea reglementărilor contabile, armonizate cu standardele internaționale de contabilitate.

Art.23.- Societățile de microfinanțare constituie, regularizează și utilizează provizioane specifice de risc de credit, cărora le sunt aplicabile reglementările legale în vigoare.

CAPITOLUL VI

ASOCIEREA SOCIETĂȚILOR DE MICROFINANȚARE

Art.24.- (1) Societățile de microfinanțare se pot constitui în asociații profesionale care să le reprezinte interesele colective, precum și interesele beneficiarilor de microcredite față de autoritățile publice, să

analizeze probleme de interes comun în domeniul microfinanțării, să promoveze cooperarea, să informeze membrii asociației și publicul în legătură cu operațiunile și activitățile de microfinanțare și să organizeze servicii de interes comun, în condițiile legii.

(2) Societățile de microfinanțare pot adera la asociații internaționale de profil, cu respectarea obligațiilor ce decurg din actele constitutive.

(3) Asociațiile profesionale prevăzute la alin.(1) au obligația de a monitoriza performanțele societății de microfinanțare, precum și de a calcula și publica indicatorii de performanță cu o frecvență cel puțin anuală.

Art.25.- Desfășurarea activității financiare a societăților de microfinanțare, cu respectarea normelor legale contabile și fiscale aplicabile acestora, este supusă controlului organelor abilitate ale Ministerului Finanțelor Publice, în condițiile legii.

CAPITOLUL VII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art.26.- Organizațiile care, la data intrării în vigoare al prezentei legi, desfășoară activități de microfinanțare vor lua măsuri de conformare cu cerințele acesteia, după cum urmează:

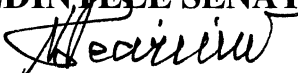
a) asigurarea nivelului capitalului social minim a societății de microfinanțare, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi;

b) asigurarea formei juridice, a denumirii și auditului financiar ale societății de microfinanțare în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi;

c) aplicarea celorlalte prevederi din prezenta lege, de la data intrării în vigoare a acesteia.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 5 mai 2005, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu